

Dansker sier ja til skatt

VIL BETALE: En av tre dansker betaler gjerne mer for bedre velferd, viser ny undersøkelse.

DANMARK

Av Mette Klingsey

Få politikere, enten de står til høyre eller venstre på partiskalaen, har særlig lyst til å snakke om høyere skatter. Men ifølge en ny undersøkelse er rundt hver tredje danske velger villig til å betale mer for å høyne det offentlige velferdsnivået.

I målingen, som er utført av byrået Catinét for den danske faglige hovedorganisasjonen FTF, sier 33 prosent av de spurte at de vil betale mer i skatt dersom det bidrar til bedre tjenestetilbud.

Det viser at det er rom for å kreve litt større solidaritet, mener Enhedslistens politiske talskvinne Johanne Schmidt-Nielsen.

– Det tyder på at mange dansker setter fellesskapet høyt. De vil heller ha bedre barnehager, skole og eldreomsorg enn 100 kroner ekstra i lomma, sier hun.

– Og det er et tydelig signal til Sosialdemokraterne (S) og Socialistisk Folkeparti (SF) om at deres forslag til skattereform må være helt annerledes enn regjeringens – de må gjøre mer enn bare å flikke litt her og der, sier Enhedslistens talskvinne.

Schmidt-Nielsen tar særlig til orde for å øke skattene for de høyest lønnete. Målingen viser at mange er uenige i grunnlaget for den sittende borgerlige regjeringens politikk, mener hun:

FAKTA

Dansk skatt:

- Ordlyden i den omtalte undersøkelsen var som følger: Dersom du fikk bestemme over skatte- og avgiftspolitikken og over måten staten, regionene [fylkene] og kommunene bruker penger på – ville du da foretrekke:
 - Lavere skatter og lavere nivå på offentlig tjenestetilbud: 10 prosent
 - Samme skattenivå som i dag og likt offentlig tjenestetilbud: 52 prosent
 - Høyere skatt og høyere nivå på tjenestetilbudet: 33 prosent
 - Vet ikke: 5 prosent

Kilde Catinét for FTF, 2009.

SKATTEREFORM: Opposisjonspartiene Sosialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti vil nå legge fram et skatteforslag. På bildet SFs formann Villy Søvndal etter valget i 2007.

FOTO: SIMON KNUDSEN, SCANPIX

– De lettelsene som er lagt inn i skattereformen, må gjøres om på. Vi er mange som nå venter i spenning på utspillet fra SF og Sosialdemokraterne.

Svekket velferd

Sosialdemokraternes talsmann for skattespørsmål, Nick Hækkerup, mener velgerne nå gir uttrykk for en bevissthet om at velferdstilbudet er svekket.

– Det har blitt tydelig at mange sier de gjerne vil betale mer, også for ytelser de ikke nødvendigvis selv bruker, sier han.

Men hvorvidt Hækkerups parti er rede til å heve skattene, forblir uavklart i en tid framover ennå. Sammen med det andre store opposisjonspartiet, SF, har Sosialdemokraterne lovet å legge fram et skatteforslag før Folketinget åpner igjen i oktober.

– Der vil vi bekjentgjøre vår holdning til skattetak og finansiering av velferden, sier Hækkerup, som viser til at partiet hans også ønsker en tiltakspakke på 36 milliarder kroner for å styrke bygging i offentlig regi.

Undersøkelsen fra Catinét viser også at litt over halvparten av danskene er godt fornøyd med det nåværende

skattenivået og den velferden skattene finansierer.

Som man spør...

Torsten Schack Pedersen er talsmann for regjeringspartiet Venstre i skattespørsmål. Han synes ikke undersøkelsen kan tas til inntekt for at hver tredje danske vil bidra mer til tjenester han eller hun selv ikke nyter godt av.

– Som man spør, får man svar. Her er det en brekkstangs-effekt ute og går, der mange sier de vil betale litt mer, fordi de tror pengene vil gå til det de selv ønsker seg – og at andre vil bidra til samme formål. Men det regnestykket går jo ikke opp, påpeker han.

Ifølge Schack Pedersen innebærer regjeringens reform at antall sysselsatte øker med 19.000 mennesker, noe som vil gi fem milliarder kroner mer til velferd.

– Dermed kan vi slå en tjukk strek over påstanden om at det er en motsetning mellom skattelettelse og offentlig velferd, sier han.

I undersøkelsen svarer én av ti spurte at de heller vil beholde en større del egen inntekt, selv om dette medfører dårligere offentlig tjenestetilbud.

© Information
Oversatt av Cato Fossum

OBAMA: Endelig behandlet som en politiker.

FOTO: SCANPIX

Farvel til USA.

Skråblikk

Jan Grue

TANKEN SOM TELLER

Så vender undertegnede nesen østover, etter et knapt akademisk år i et USA som mer eller mindre har vendt seg på hodet – uten egentlig å forandre seg så mye, trass i Det store regimeskiftet (november 2008 – januar 2009).

For en observatør som først begynte å interessere seg for amerikansk politikk i forbindelse med det forrige regimeskiftet, har det vært et uhyre fascinerende stykke politisk teater å rapportere fra, eller for den del forsøke å skape mening av.

Mandatat fra Klassekampens side gikk, generøst nok, ut på å anlegge et «skråblikk» på forberedelse og etterspillet til valget. Et direkte blikk ville trolig kreve journalistisk kompetanse eller politisk innsikt, to kvaliteter jeg ser langt etter, og forsøker som best jeg kan å kompensere for med observasjoner om språk og språkbrukere.

«USA fører en ustanselig samtale med seg selv, om seg selv»

Skjønt: Det virker som om det å anlegge et direkte blikk på de fleste amerikanske fenomener er litt som å se direkte på solen; ikke så veldig informativt, men til gjengjeld ganske farlig. Det viste seg for eksempel å være fort gjort å stirre seg blind på Obama, som nå, endelig, begynner å bli behandlet som en politiker, en som må forholde seg til et relativt uregjerlig parti (som i praksis er en ganske løs koalisjon), til utnevnelser og budsjettposter og til alle de små tingene som sjelden fanges opp av

skråblikket.

I pakt med denne spaltens forutsetninger runder jeg derfor i stedet av med en stemmingsrapport fra Hawaii, der presidenten tilbrakte mye av barndommen og ungdommen.

I den obamytologiske tradisjonen er Hawaii en naturlig motpol til Chicago. Den kalde byen i nord ga ham de skarpe politiske ferdighetene, mens den varme øygruppen i sydvest ga ham den avslappede fremtoningen og et indre gyroskop av laboratoriekvalitet.

Og jeg ser poenget. Den som uten å ta skade av det har vokst opp i omgivelser der bakgrunnsmusikken nesten uten unntak spilles på ukulele, må ha en imponerende grad av indre ro. Ikke for det, jeg har sansen for ukulele, men over tid blir det planetens mest irriterende instrument, muligens med unntak av bouzouki.

Uansett. Hawaii gir, for en tilfeldig turist, et overveldende inntrykk av å være iscenesatt. Ettersom bil, båt og fly er nødvendige transportmidler, kommer glimtene av de boligområder og hverdagsliv for de fastboende nettopp som, vel, som glimt. I stedet er det den store fortellingen som gjelder. Akkurat som på fastlandet.

USA fører en ustanselig samtale med seg selv, om seg selv, og hvis det er nødvendig med et skråblikk for ikke å stirre seg blind, så er det også nødvendig å lytte ganske selektivt, for ikke å miste hørselen. Jeg føler meg mer europeisk enn noensinne etter et knapt år i landet, og det handler nok for det meste om at den pågående amerikanske narrativiseringen av den amerikanske erfaringen, det store avsluttede amerikanske historiefortellingsprosjektet, er litt mye å gi seg over til, helt uten reservasjoner.

Men de største dramatiske høydepunktene er verdt å få med seg. De kan, tross alt, det der med showbusiness her borte.

Jan Grue,
stipendiat i språkvitenskap